

ལྷན་ཚོའང་ས་ཚན་དན་བཀོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚོས་སྲིད་གཉེས་ཀྱི་ལྟེ་བ་རྒྱལ་ས་ཐིམ་ཕུག་
 བཀྲ་ཤིས་ཚོས་རྫོང་དུ་འབྲུག་གི་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེན་པེ་ཐང་ས་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་
 པ་གནམ་ལོ་ས་འབྲུག་ལྷ་དང་པའི་ཚོས་ུན་ས་ལྷན་གྱི་བར་འཛོམས་རིང་གསུང་
 གྲོས་གནང་ཐོད་གྲོས་ཐག་རིམ་པར་ཚོད་པའི་ཐོད་བཀྲ་
 (སྤྱི་ཚོས་ ༢༣.༢.༡༩༤༤) ལས་ ༢༦.༢.༡༩༤༤ ཚུན)

༡- ཚོགས་དཔོན་འདེམས་བསྐོ།

ད་རེས་ཀྱི་ཚོར་འདུའི་ནང་མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་
 ཚོགས་དཔོན་དེ་ཉིད་དུ་ཚུན་ལོ་ངོ་།། གི་རིང་སློན་པོ་གཏམ་ཞིང་རྒྱ་གར་ནས་འབྲུས་ཤོར་
 མེད་པར་ཕུག་སྲིད་ཞུས་པ་ལ་ཐུང་ལ་རང་ས་ཤིང་ཐུགས་བཅེའི་སློན་ནས་དགོངས་ཡངས་
 སུ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་ས་པ་མ་ཟད་ད་རེས་གནམ་ལོ་ས་འབྲུག་ལྷ་དང་པའི་ཚོས་ུ (སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༤༤ ལྷོ་ ༢ ཚོས་ ༢༣) ཉིན་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ཚོགས་དཔོན་
 གསར་པ་དེ་ཉིད་ཁྲིམས་སྤྱི་སློན་པོ་སངས་རྒྱལ་དཔལ་འབྱོར་མཚོ་གནས་བྱེད་དགོས་པའི་
 བཀའ་རྒྱ་གནང་གྲུབ།

དལ་གཞིར་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་དཔོན་དེ་ཉིད་ཚོར་འདུའི་འབྲུས་མའི་གྲུལ་འཁོད་
 གཞུང་དང་དགེ་འདུན་མི་སེར་གྱི་འབྲུས་མི་ལས་ལྗོགས་གྲུབ་གང་ཡོད་དེ་ཉིད་འབྲུའི་ག་
 པར་ཡོད་ཅུང་མི་སེར་གྱི་ཁོངས་ནས་དུ་ཚུན་བར་ཚོར་དཔོན་བྱེད་མི་འཐོན་མིན་འདུག་
 བ་དུ་ནས་པར་མི་སེར་ཁོངས་ནས་ཀྱང་ཚོགས་དཔོན་བྱེད་ཐུབ་པ་བཟོ་ཐབས་སུ་མི་སེར་
 འབྲུས་མའི་ཁོངས་ནས་མི་ངོ་གཅིག་བཏོན་ཏེ་ད་རེས་དང་པོ་ཚོགས་དཔོན་འོག་མར་
 བསྐོས་པ་ནས་ཚོགས་དཔོན་གྱི་བྱ་སྤོའི་ལས་དོན་ལ་སྤྱོད་བཅུང་བ་དང་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ཚོ་
 ལ་ཉམས་སྲུང་ཐོབ་བཅུག་དགོས་པར་མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ནས་
 བཀའ་རྒྱ་གནང་བ་ལ།

མི་སེར་འཕུས་མི་མང་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྐྱེས་ ལྷོད་མི་སེར་འཕུས་མི་ཉ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་
 འཛིགས་མེད་འཕྲིན་ལས་དེ་ཉིད་ ཚོགས་དཔོན་འོག་མའི་མི་ངོར་བཏོན་བྱུང་བ་ལས་ མི་
 དབང་མང་འབདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ནས་ཀྱང་ ཚོགས་དཔོན་འོག་མའི་མི་ངོར་མི་སེར་
 ལས་བཏོན་པ་དེ་ལ་ འཕུས་པར་ཆ་འཛིག་གནང་ཞིང་ ཚོགས་དཔོན་འོག་མའི་གོ་གནས་
 དང་ཐོབ་ལམ་ཚོ་གང་ཡང་གཞུང་གི་སྡེ་ཚན་རིམ་ཨང་ ༢ པ་ སློབ་གྲོས་ཚོགས་སྡེ་འི་འཕུས་
 དཔོན་ཚོ་དང་འདྲ་མཉམ་ཡིན་པར་བཀའ་གནང་སྟེ་ གོ་གནས་ཀྱི་དར་དང་བྱ་རས་སྡོན་
 པོའང་ མང་འབདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ནས་གནང་སྟེ་ ཚོན་དཔོན་འོག་མར་ འདེམས་
 བསྐོས་མཛད་གྲུབ།

༢- མི་སེར་གྲོང་གསེབ་ཏུ་བཟའ་སྟོན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོང་ཁང་།

ཚུ་ལ་ཚོང་ཁག་སྤུན་སྒྲིང་དྲུང་ཁག་གི་མི་སེར་ནས་ སྤུན་ཚོགས་སྒྲིང་ཆེད་འོག་གི་བཟའ་
 སྟོན་ཚོང་འབྲེལ་ཡན་ལག་དེས་ འྲོམ་ཁར་སྟོན་མི་ རྣམས་ལ་པན་ཐོགས་ ཆེ་བ་མ་གཏོགས་
 གྲོང་གསེབ་ཀྱི་མི་སེར་ངོ་མར་པན་པ་དེ་ཅམ་མིན་འདུག་བསྟུན་ གཞུང་ནས་སྤུན་ཚོགས་
 སྒྲིང་གི་བཟའ་སྟོན་ཡན་ལག་ཚོང་ཁང་དེ་ མི་སེར་གྲོང་ཡུལ་སོ་སོར་བཅུགས་གནང་
 དགོས་ཚུལ་ ཚོགས་འདུར་ཞུས་པ་ལ།

སོ་ནམ་དང་བཟའ་སྟོན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡོངས་ཁྱབ་མདོ་ཆེན་ནས་ཞུས་གསལ་
 དེད་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་སྟོན་པོ་ ༡༩༧༧ ལོ་ནས་བཟའ་སྟོན་ལས་ཁུངས་དེ་ཉིད་འགོ་འཇགས་
 གྲུང་ཡོད་པ་བཞིན་ དེ་དུས་སྤྱི་ལོ་རེར་ ཚུམ་ཀུན་ ༢༥༠ རེ་སྟེ་འི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་བཏོན་པ་ཡིན་
 ིང་ དེ་རེས་སྤྱི་ལོ་རེར་ཚུམ་ཀུན་ ༡,༡༥༠ རེ་བཏོན་ དགོས་པར་འཐོན་སོང་སྟེ་ཡོད་པ་ལས་
 བཞེན་ཏེ་ རེད་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སོ་ནམ་ཐོན་བསྐྱེད་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུ་ལ་གཞོན་ཉེན་ཆེ་
 བར་སོང་འདུག། དེར་བཞེན་ད་ནས་ སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྟོན་བྱས་ནང་བཟའ་

སྨྱོན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཚོང་ཁང་ད་ཚུན་བར་བཅུགས་ཡོད་པ་གངས་བསྐྱེམས་དུག་
ཅུ་རེ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལས་མར་པབ་བྱ་རྒྱུ་ལེ་མཐོ་བསམ་མ་གཏོགས་གསར་ཐབས་
འཇུགས་ཅིས་མེད་པ་མ་ཟད་སྤྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་བཟའ་བཏུང་གི་གཉེར་ཚང་རིགས་བཏོན་
རྒྱུ་དེ་ཡང་གང་ཐུབ་མར་པབ་བྱེད་དེ་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཡོད་ཀྱི་བཟའ་བཏུང་གི་གཉེར་
ཚང་དེ་རང་ཐོན་བསྐྱེད་གོང་འཕེལ་གཏོང་སྟེ་སྨྱོན་དགོས་པ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་གསལ་བཤད་
དང་སྟེགས་པར་ཚུ་ལ་རྫོང་ཁག་ཏུ་ད་བར་བཟའ་སྨྱོན་ཚོང་ཁང་ཁག་དགུ་ཙམ་བཅུགས་ཡོད་
པ་ལས་དེ་ལྟའི་བྱ་རྒྱུ་བས་མི་བདེ་བ་དང་མི་སེར་ལ་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་འཐོན་དགོས་མེད་
ཚུལ་གྱི་གསལ་བཤད་ཀྱང་ཞུས་ཡོད།

བཟའ་སྨྱོན་ཚོང་ཁང་ཁྲོམ་ས་བདའ་སྟེ་བཅུགས་དགོས་པའི་དོན་གནད་དེ་ཉིད་
ཁྲོམ་སར་གནས་པའི་གཞུང་གཡོག་པ་དང་ཚོང་པའི་མི་སེར་རྣམས་ལ་གོང་གསེབ་ཀྱི་མི་
སེར་དང་འདྲ་བར་ཕ་གཞིས་ལ་སོ་ནམ་ལས་ཀ་བྱེད་ས་མེད་པ་ལས་བཞེན་ཏེ་མ་བཅུགས་
ཐབས་མེད་སོང་མ་བ་གཏོགས་མི་སེར་གོང་གསེབ་ཁག་སོ་སོའི་ནང་ཞི་ས་གཞི་སོ་ནམ་
གྱི་ལས་ཀ་ལ་བཞེན་པས་མ་འཇུག་པ་མེན་འདུག། དེ་ནང་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ནས་བཏོན་པའི་
ཚུམ་དང་གཉེར་ཚང་རྣམས་ཀྱི་རིན་བབས་དེད་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཐོན་མེའི་བཟའ་
བཏུང་གཉེར་ཚང་གི་གོང་ཐང་ལས་ཆེས་ལོ་བར་བཞེན་དེད་རའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་དམིགས་
ཡུལ་སོ་ནམ་གྱི་ཐོན་བསྐྱེད་རང་ལྗང་ཐུབ་པ་བཟོ་རྒྱུ་ལེ་སྲིད་བྱས་ལ་གཞིན་ཉིན་ཆེ་བར་འདུག་
བསྟུན་ཚོགས་ཁང་ནང་ནས་ཡིན་རུང་ད་རེས་འཕུལ་གྱི་བདེ་ཐབས་ཙམ་ལ་མ་གཞིགས་
པར་ནམ་སྤྲུགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བཞེན་ཐབས་ལ་གཞིགས་ཏེ་བཀའ་དྲིན་བསྐྱེད་གནང་དགོས་
པར་ཞུས་པ་ལ།

འཇུག་མི་ལ་ལས་ད་ཡོད་བཟའ་སྨྱོན་ཚོང་ཁང་དུག་ཅུ་རེ་གཅིག་སེདེ་ཡང་རིམ་
པར་མར་པབ་བྱ་དགོས་ཚུལ་དང་འཇུག་མི་ལ་ལས་གོང་གསེབ་ཀྱི་མི་སེར་རྣམས་ལ་མཐོ་

བའི་གཉེན་ཚང་ལྷན་སྐྱོད་ལྷན་སྐྱོད་ཚོང་ཁང་ནས་གང་དགོས་ཐོབ་ཐབས་
དགོས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མང་དུ་བྱུང་བ་ལ།

བསྟན་ཀྱིས་ལྷན་ཁག་གི་སློབ་པོ་ལོག་མ་ནས་ལྷན་གསལ་གྱི་སྤྱད་བྱས་
ནང་སྤྱི་ལོ་ལྷན་ཁག་ནས་བཟུང་བའི་གི་ཅ་ལ་བཏོན་ཀྱི་དེ་ཉིད་གང་ཐུབ་མར་པ་བྱ་སྤྱི་
ཡིན་འདུག་པ་བཞིན་བསྟན་ཀྱིས་ལྷན་ཁག་གི་ཁོང་ས་ནས་ཀྱང་རང་གི་ལྷན་ཁག་ནང་
བཟུང་བའི་གི་གཉེན་ཚང་ལྷན་ཐབས་ཡོད་ས་ནས་སྐྱོད་ཀྱི་ཚོང་པ་ཚོས་ཉེ་མེད་
སའི་ས་གནས་ཁག་གི་ནང་བཅོང་ཐབས་བྱེད་ཐུབ་ན་ངེད་རའི་ལྷན་ཁག་གི་དམིགས་དོན་
འགྲུབ་ཀྱི་ལ་པལ་འབྲས་ཆེ་བར་འདུག་ཚུལ་གྱི་གསལ་བཤད་ལྷན་པ་ལ།

འཆར་གཞིའི་དྲུང་ཆེན་ནས་ཀྱང་ལྷན་གསལ་དེ་སློབ་ཀྱིས་ཡོང་ས་འཆར་གཞི་
དུག་པའི་སྤྱད་བྱས་བཅའ་སྒྲིག་བསྟན་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་པར་རང་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་དམིགས་དོན་
འགྲུབ་ཐབས་སུ་མེད་བའང་མངའ་བའི་བདག་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ནས་རྫོང་ཁག་ཡོང་ས་ལ་
ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་ཐོག་ནས་ངེད་རའི་ལྷན་ཁག་ནང་བཟུང་བའི་གི་ཅ་ལ་བཏོན་ཀྱི་
གང་ཉུང་བྱེད་དེ་ལྷན་ཁག་ནང་གི་འཕྲོད་བསྐྱེད་ཀྱིས་བདེ་ལུགས་པར་བཞུགས་དང་ལྷན་
ཁག་ནང་འཁོད་ཡོད་ས་ནས་མེད་སར་བཀའ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱད་བྱས་བཅའ་སྒྲིག་ཉེ་གནང་ཡོད་པ་ཇི་
བཞིན་ཚོགས་འདུན་སྤྱད་བྱས་དེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་བཞིན་མི་སེར་ལྷན་
ཀྱང་མི་སེར་ཡུལ་ནས་ཐོན་པའི་སོ་ནམ་གྱི་ཚོང་བཅོང་བར་ལྷན་ཁག་འོང་སྐབས་ཀྱི་ཞོར་
ལ་རང་ལ་དགོས་པའི་གཉེན་ཚང་དེ་ཅམ་ཉོ་སྐྱོབ་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་ནི་གཏན་ནས་མི་འོང་
བས་བཟོས་ཚར་བའི་སྤྱད་བྱས་དཀྱོགས་མེད་གོས་པར་བྱེད་དེ་བཞག་ན་དེ་རང་དུག་འོང་
ཅེས་པའི་གསལ་བཤད་ལྷན་པ་ལ།

ཚོའི་ཁང་ནས་བཟུང་སྤྱོད་ལས་ལུང་ས་ནས་གཉེན་ཚང་དེ་ཚོ་རིན་བབས་ཁོ་བར་
བཅོང་དུས་འགྲུག་ལྷན་ཁག་ནང་ནས་འཕྲོད་མི་འགྲུག་དཀྱོགས་པའི་རྒྱ་ལྷན་རང་བཞིན་

མེད་པར་གོང་མཐོ་སྤྱོད་བཅོང་མི་ཐུབ་པར་འདུག་པ་མ་ཟད་ རིམ་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྒྱུ་ལབ་
ནང་ད་ཚུན་བཏབ་སྲོལ་ཡོད་པའི་དཀར་ནས་སོག་ ལོ་ཐོག་ཚོ་ཡང་བསྐྱར་བཅོས་རྒྱུ་སྤྱོད་
ཏེ་རུའི་ཐོག་ལ་གཙོ་བོར་བཏོན་ཏེ་འགོ་སྐབས་ ཉམ་ཕུའ་རྒྱུ་ལབ་ཀྱི་སོ་ཉམ་ཐོན་བསྐྱེད་ལ་
གཞོན་ཉེན་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་འདུག་བསྟན་ བཟའ་སྲོད་ལས་ལུང་ས་ཀྱི་ཚོང་ཁང་དེ་ཚོ་གནས་
སྐབས་འགྲུང་ཏེ་མི་སེར་ལ་སྤྱོད་སྤྲུག་མ་ཐོག་པ་ཞིག་དང་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ལ་གཞོན་པ་
མེད་ཐོག་ནས་ རིམ་པར་མར་མབ་བྱ་ན་དུག་དེས་འདུག་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བྱུང་བ་ལས།

ཚོགས་འདུ་ནས་ཀྱང་དེད་རའི་རྒྱུ་ལབ་ནང་བཟའ་སྲོད་ཚོང་ཁང་ གསལ་
ཐབས་གང་དུ་ལང་བཅུག་མི་དགོས་པ་དང་ མི་སེར་གྱི་མཐའ་དོན་ལ་བཟའ་བཏུང་གི་མཐོ་
ཆས་གལ་དེ་ཚོ་ བསྟན་རྒྱུ་ལས་ལུང་ས་ནས་གོགས་རམ་བྱེད་དེ་ རྒྱུ་ལབ་ནང་བཟའ་
བཏུང་གི་གཉེར་ཚང་ཡོད་ས་ལས་སྐྱེར་པའི་ཚོང་པ་ཚོ་ས་ཉེས་ཏེ་ མེད་སར་བཅོང་ཐབས་
བྱེད་དགོས་པར་ཐུགས་ཐག་ཚེད།

༣- བྱ་ལོན་གྱི་གཏང་མར་པ་གཞིས་བཅུགས་མི་ཚོགས།

ཚུ་ལ་ཚོང་ཁག་ཕྱོད་ཚོགས་སྤྱིར་དུག་ཁག་གི་མི་སེར་ནས་ དདུལ་ཁང་དང་ཉེན་བཅོལ་ལས་
ལུང་ས་སོགས་ རང་མི་སེར་གྱི་པ་གཞིས་གཏང་མར་བཅུགས་ཏེ་ ཚོང་དང་འདུལ་ཁང་
སོགས་བཅུགས་ཆེད་ དདུལ་གྱི་བསྐྱོན་འགྲུལ་ཐོབ་ཐབས་ཤིག་དགོས་ཚུལ་གྱི་སྲིད་སྤྲུག་
གསལ་ཞུས་བྱུང་བ་ལ།

དདུལ་ཅིས་སྤོན་པོ་འོག་མ་ནས་གསལ་བཤད་ཞུས་གསལ་ འགྲུག་གི་དདུལ་ཁང་
དེ་ནང་གཞུང་དང་མི་སེར་གྱི་ཏེ་རུ་བཅུགས་ཏེ་ཡོད་པ་ལས་ དདུལ་གྱི་བྱ་ལོན་སྲོད་སྐབས་
སྤྱིར་ལོག་ཐོབ་ཐབས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལེགས་ ཐོར་བཅུ་དགོས་གང་བས་གལ་ཆེ་བར་
འདུག་བསྟན་ བྱ་ལོན་དགོས་ཚད་ཐམས་ཅད་སྲོད་ཚོག་ཚོག་ཅིག་མི་འདུག་ཀྱང་ ད་བར་

སོ་ནམ་གྱི་འཕྲུལ་ཁང་དང་གྲ་རི་ཉོ་དོན་སོགས་ལ་བྱ་ལོན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤོང་བཞིན་པ་
ཡོད་པ་མཚན་ ཚོང་གི་དོན་ལ་ཚོང་ཁང་གི་ཚོང་ཐོག་གཏའ་མར་ལེན་ཏེ་བྱ་ལོན་སྤོང་སྲོལ་
ཡང་ཡོད་པ་ལྟར་ ད་རེས་བརྟན་རྒྱས་ལས་ཁུངས་སྤྱོད་པ་ནས་ཐམ་ཐད་ཀྱི་རྫོང་ཁག་སྤྲོ་
དགའ་ཚལ་དང་ ཅི་རང་འགྲམ་སྤྲུག་གི་ཚོང་པ་ཉམ་ཚུང་ཚོ་ལ་སྤྱོད་སྤྲུག་ཡོད་པའི་ལོ་
རྒྱུ་ཐོན་པ་ལས་བཏེན་ཏེ་ བརྟན་རྒྱས་ལས་ཁུངས་དང་དངུལ་ཁང་ཁ་ལབ་སྤྲོ་ཚོང་པ་དེ་
ཚོ་ལ་དངུལ་ཀྲམ་ཉེས་ཁྲི་ནས་གསུམ་ཁྲི་ཚུན་གྱི་བར་ ཚོང་ཐོག་གཏའ་མར་བཞག་སྤེ་བྱ་
ལོན་སྤོང་རྒྱ་ཡང་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད། དེ་དང་འདྲ་བར་ལྷོ་མཚམས་སྤྱོད་པ་སྤྲུག་
ཐོག་དེ་ཚོ་བརྟུ་རན་པའི་སྐབས་སུ་ མི་སེར་ལ་དངུལ་གྱི་ལག་ཐོགས་འབྱུང་མཁུ་འདུག་
པའི་བདེ་ཐབས་སུ་ དགོ་ལོགས་སུ་དང་བསམ་ཅེ་རྫོང་ཁག་གཉིས་ཀྱི་མི་སེར་ལ་ རྣ་རྣེད་
དངུལ་ཀྲམ་འབྲུམ་བརྒྱད་སྤོང་ཡོད་པ་མཚན་ འདི་ལོར་ཡང་འདི་དང་འདྲ་བར་སྤོང་རྒྱས་
ཡོད་པ་དང་ དངུལ་ཐོག་སྤྲོལ་འདྲེན་དོན་ལ་ཚུ་ཁ་རྫོང་ཁག་དང་བསམ་ཅེ་ཆ་འདུས་སུ་
ཁལ་ ཉོ་ཉོ་སྐྱབ་བྱ་ཆེད་ དངུལ་ཀྲམ་འབྲུམ་བདུན་ལྷག་ཙམ་སྤོང་དགོས་ཐོན་ཡོད་པ་སོགས་
དེ་དག་ལ་གཏའ་མར་ཡང་མེད་པར་དངུལ་ཁང་ནས་བྱ་ལོན་ཐོགས་ཆག་མེད་པར་སྤོང་ཡོད།

ད་རེས་མི་སེར་ནས་ས་ཆ་གཏའ་མར་བཙུགས་ཏེ་བྱ་ལོན་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པ་དེ་ནི་
པ་གཞིས་གཏའ་མར་བཙུག་སྤེ་བྱ་ལོན་སྤོང་ལེན་བྱ་རྒྱ་དེ་ཉིད་ ཁྲིམས་གཞུང་ཆེན་མོའི་ནང་
ནས་ཀྱང་མཚོག་པ་ཡིན་འདུག་བརྟུན་ དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་མཚོག་པ་བྱེད་དེ་བཞག་ན་དེ་རང་
དྲག་འོང་ཞེས་པའི་གསལ་བཤད་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཞུས་གསལ་ ད་ལོའི་སྤྱི་ ཟླ་² པ་ནས་
བཟུང་སྟེ་ སྤར་ཡོད་དངུལ་གྱི་ལས་ཁུངས་ཚོའི་ཁར་ འབྲུག་ཡར་རྒྱས་མ་དངུལ་སྤྲོ་ཚན་
(བི་དྲི་ཨེམ་སི) ཟེར་བའི་ལས་ཁུངས་ཤིག་ ཨོ་ཤལ་གོང་འཕེལ་དངུལ་ཁང་གི་གྲོགས་
རམ་ཐོག་ཏུ་བཙུགས་ཏེ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ རེད་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སོ་ནམ་ལས་དོན་གྱི་འཕྲུལ་

ཁང་ཚོ་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱའི་དོན་ལ་ཡིན་པ་མ་ཟད་དེའི་སྐྱོད་ཀྱང་དངུལ་ཁང་གི་སྐྱོད་
ལས་དམའ་བར་བྱེད་དེ་སྔོན་ཐུབ་བྱ་ཅི་ས་ཡོད་ལུགས་ཀྱི་གསལ་བཤད་ཞུས་པ་ལ།

བྱིམས་ཁང་གོང་མའི་སྐྱོད་བཞུགས་ཞུས་གསལ་དེད་རའི་བྱིམས་གཞུང་ཚེན་པོའི་
ནང་དུ་འང་པ་གཞིས་དང་པ་བྱིམ་མ་ཡིན་པའི་གསར་སྐྱབ་བགྱིས་པའི་ས་ཚེན་དང་བྱིམ་
རེ་ཡིན་ན་གཏའ་མ་བཅུགས་ཚོགས་མ་གཏོགས་དེ་མེན་པ་མས་བུ་ཚེན་སྔོན་པའི་བྱིམ་དང་
པ་གཞི་ཡིན་ན་བུ་ཚེན་གཏའ་མར་བཅུགས་མེ་ཚོགས་པར་ཡོད་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་གསལ་བཤད་
བཅས་ཞུས་པ་ལ།

ཚོགས་ཁང་ནས་ཀྱང་བྱིམས་གཞུང་དང་འབྲེལ་ཏེ་མི་སེར་གྱི་པ་གཞིས་གཏའ་
མར་བཅུགས་ཏེ་དངུལ་ཁང་དང་ཉེན་བཅོལ་ལས་ཁུངས་ནས་བུ་ལོན་ཞུ་རྒྱའི་ལམ་ལུགས་དེ་
ཉིད་མ་ཚོགས་པར་རང་འཇུ་བཞག་རྒྱའི་ཁར་ཚོང་དང་འཕུལ་ཁང་གི་དོན་ལ་བུ་ལོན་ཞུ་
རྒྱ་ཡིན་ཚེ་བསྟན་རྒྱས་ལས་ཁུངས་དང་དངུལ་ཅེས་ལས་ཁུངས་ལ་སོཎ་པའི་འབྲེལ་ཡོད་
ལས་ཁུངས་དེ་ཚོ་དང་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་དང་འབྲེལ་ཏེ་ཐག་བཅད་བྱེད་པས་འབྲེལ་པར་
མཛད།

༤- འབྲུག་གི་གནམ་གྲུའི་སྐོར།

ཐེམ་སུག་སྤྲད་མང་གི་ཉིད་དུ་དཀར་ལའི་མི་སེར་ནས་རང་རེ་འབྲུག་གི་གནམ་གྲུ་དེ་ཉིད་
ད་ཚུན་བར་འབྲུག་ནས་ཀ་ཏ་དང་བང་ལ་དེ་ཤ་ནང་འཕུར་རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་མི་སེར་ཚོ་
ཡིད་སྤོ་ཚེ་བར་ཡོད་པ་མ་ཚད་འདི་ལོར་མི་དབང་མང་འབད་ག་རེན་པོ་ཚེ་བལ་ཡུལ་
སྤོགས་སུ་འབྱོན་དུས་ཀྱང་རང་གི་གནམ་གྲུ་བདའ་སྟེ་འབྱོན་གནང་བ་ལས་གང་བས་
ཡིད་ངལ་རངས་བར་བྱུང་ཡོད་ཞུ་ན་དེ་ནས་པར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ངོ་ཉམས་སྟོན་རྒྱ་དང་ཚོང་

ལས་གོང་ འཕེལ་དོན་ལ་ འབྲུག་གི་གནམ་གུ་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཚོའི་ནང་ ཡང་ བསྐྱོད་རྒྱུ་ཡོད་
པ་ཞིག་མཛད་གནང་ན་ གང་བས་བཀའ་དྲིན་ཚེ་དེས་ འདྲུག་ཅེས་པའི་གྲོས་གཞི་ཚོགས་
འདུར་ཞུས་པ་ལ།

ཞབས་ཏོག་དང་ བརྒྱུད་འབྲེལ་ བལྟ་བུ་བཤམ་ལྟོན་ཁག་གི་སློན་པོ་མཚོག་ནས་
གསལ་བཤད་ཞུས་གསལ་ ད་ཚུན་བར་དེད་རའི་གནམ་གུ་རྒྱུད་ བ་གཉིས་པོས་སྤྲོ་བྱོ་ནས་
ཀལ་ཀ་ཉ་དང་ བལ་གལ་དེའའི་ནང་ འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་ བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད་ ད་དུང་
གཞུང་ནས་ད་ཡོད་གནམ་གུ་དེ་ཚོ་བས་སློམ་ཞིང་ ཤོང་ཚེ་བའི་སྤྲོ་བྱོང་པའི་གནམ་གུ་པི་
ཨེ་ཨེ་^{༡༥} ཅན་མ་ཞིག་ཉོ་བསྐྱུགས་ཀྱི་ཕྱག་ལས་ འགོ་བཙུགས་ཡོད་པ་ལས་ འཕྲལ་རང་
འདི་ཉིད་བཙུག་རྒྱུར་གཉན་ འབབས་སོང་བ་མི་བཞིན་ གནམ་གུ་འདི་ཉིད་འབྱོར་བ་ནས་
རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ཚོའི་ནང་ ཡང་ མ་སེར་གྱི་རེ་འདོད་མི་བཞིན་ འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་ཐུབ་པ་
དང་ དེད་རའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ མ་སེར་ལ་ཕྱག་སྤྱིད་ཞུ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད་ཚུལ་གྱི་གསལ་
བཤད་བཅས་ཞུས་ཡོད།

ཡ- བྱང་ཕྱོགས་ས་མཚམས་སློར་གྱི་གསུང་གོས།

ཐེམ་སྤྲུག་སྤྲད་མང་ དགེ་ཉེ་ དར་དཀར་ལའི་ཁྲོམ་གྱི་མ་སེར་ནས་ དེད་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
བྱང་ཁ་ཐུག་གི་ས་མཚམས་བཅད་རྒྱུའི་སློར་ གཞུང་ཁོངས་ནས་ཕྱག་ལས་ འགོ་བཙུགས་
ཉེ་ ལོ་ངོ་ཁ་ཤས་སོང་ཡོད་པ་ལགས་རུང་ ད་བར་གནས་ཚུལ་ཁ་གསལ་གང་ཡང་ འཐོན་
རྒྱུ་མི་འདུག་པས་ དེ་ལྷགས་ཀྱི་བཀའ་ལན་ཞིག་ ད་རེས་ཀྱི་ཚོགས་འདུར་གསུང་དགོས་
པར་ཞུས་པ་ལ།

གཞུང་ཁོངས་ནས་སྤྱི་འབྲེལ་སློན་པོས་གསལ་བཤད་ཞུས་གསལ་ དེད་རའི་
འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱང་ཁ་ཐུག་གི་ས་མཚམས་བཅད་རྒྱུའི་ཞལ་འཛོམས་ཐེངས་དང་པ་དེ་

ཉིད་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོར་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་ས་བོ་ཅིན་དུ་གནང་ཡོད། ཐང་ས་གཉིས་པ་དེ་སྤྱི་
 ལོ་ ༡༩༤༥ ལོར་ཐིམ་ཕུག་ཏུ་གནང་ཡོད་པ་བཞིན་ ཞལ་འཛོམས་ཐང་ས་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་ བོ་
 ཅིན་དུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༦ ལོར་གནང་ཡོད་པས་མེ་ཚད་ ཞལ་འཛོམས་ཐང་ས་བཞི་
 པ་དེ་ཉིད་ བོ་ཅིན་གི་ལོར་འདི་ག་ཐིམ་ཕུག་ཏུ་གནང་གྲུབ་པ་མེ་བཞིན་ ད་ནི་ཞལ་འཛོམས་
 ཐང་ས་ ༥ པ་དེ་ཉིད་འདི་ལོའི་སྤྱི་ལོ་ ༥ པའི་ནང་བོ་ཅིན་ལུ་བྱེད་དེ་གནང་རྒྱུ་ཡིན་ན་ ད་ཚུན་
 བར་གསུང་གྲོས་ཀྱི་གྲོས་གཞི་ནི་(གཞི་དྲིང་པེ་ཅིན་སེ་ལུ་ལ) ཙ་བའི་གསུང་གྲོས་དེ་རང་
 གནང་ཡོད་པ་དེ་ནི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བར་གྱི་ཁ་ཚོ་ག་གཏན་པོར་བཟོ་སྟེ་ རྗེས་སུ་ས་མཚམས་
 བཀའ་ལ་དུས་མ་བདེ་བ་རེ་བྱུང་ན་ གཞིས་བཞག་སའི་དོན་ལ་ཡིན་པ་མེ་བཞིན་ རྒྱ་མིའི་
 ཁོང་ས་ནས་གྲོས་གཞིའི་ ཙ་བ་དོན་ཚན་ལུ་དགོས་པར་ལབ་ལུས་འདུག། དེ་ལ་དེད་རང་
 ཁོང་ས་ནས་གྲོས་གཞིའི་ ཙ་བ་དོན་ཚན་བཞི་དགོས་པར་ལབ་པ་ལ་ ཁོང་ནས་ཀྱང་ཁ་བཟེད་
 ཡོད་ཀྱང་ དོན་ཚན་ཁ་ཤས་ཁ་མཐུན་པར་མ་སོང་ན་ཡང་ བོ་ཅིན་ཐིམ་ཕུར་ གྲོས་བསྟུན་
 བྱེད་སྐབས་དོན་ཚན་མང་གོས་ཤིག་རང་ཁ་མཐུན་སོང་བ་ལས་ དོན་ཚན་ལྷག་ལུས་དེ་ཚོ་
 འདི་ལོར་བོ་ཅིན་ལ་ཞལ་འཛོམས་གནང་སྐབས་ཐག་བཅད་ཚར་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་
 དང་།

དེ་ཁར་གྲོས་གཞིའི་ ཙ་བའི་གསུང་གྲོས་ཐག་བཅད་མ་ཚར་ཚུན་གྱི་བར་ ས་
 མཚམས་ རྗེ་མཚམས་བཀའ་ལ་རྒྱུའི་གསུང་གྲོས་འགོ་བཙུགས་མི་ཐུབ་པ་ཡིན་ཚུ་ལ་ལས་
 བཙམས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བར་ས་མཚམས་ཀྱི་གསུང་གྲོས་གནང་སྐབས་ ས་
 མཚམས་ཀྱི་གསུང་གྲོས་རྒྱང་པོས་མེ་ཚད་འཛོམས་གྲིང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་སྐོར་ལས་
 ཀྱང་གསུང་གྲོས་གནང་ཡོད། གསུང་གྲོས་གནང་མི་དེད་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐྱེ་ཚ་བ་ཚོ་
 ཡང་རྒྱ་ནག་ཏུ་བསྐྱོད་སྐབས་ ཁོང་ཚོ་འོ་སྟོན་ཆེན་དང་སྤྱི་འབྲེལ་སྟོན་པོ་ཚོ་འི་ ཙ་བ་བཅས་
 ལུས་ཡོད་པ་ལྟར་ ཁོང་ཚོ་འི་སྐྱེ་ཚ་བ་འདིར་ཐིམ་ཕུག་ཏུ་འོངས་སྐབས་ཀྱང་ མི་དབང་

མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འོ་སྐྱེ་མདུན་ལ་ཡང་བཅར་རྒྱ་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱལ་ཁབ་བར་
གྱི་ས་མཚམས་ཀྱི་གསུང་གྲོས་དེ་ཉིད་ གང་ཡང་སྤྲིགས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་པོ་རང་འགོར་ལྷན་
ཡོད་པ་ལྟར་ དེད་གཞུང་གི་ལ་ཐུག་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཐའ་དོན་གཙོ་བོར་བསྟེན་ཏེ་ གང་
དྲག་རང་ལྷན་ལྷན་ཡོད་ཅེས་པའི་གསལ་བཤད་ཞུས་ཡོད།

༤ ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གྲོགས་རམ།

ཐེམ་སྤྲུག་སྤྲད་མང་དགེ་ཉེ་ དར་དཀར་ལའི་མི་སེར་ནས་ དེད་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་
མཐུན་ལམ་ཅན་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་རྒྱལ་ཁབ་ཚོ་ནས་རྒྱ་དང་དངུལ་ འདུལ་ཆས་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་
རམ་ལེན་ལྷན་ཡོད་པ་ལྟར་ དེ་ཚོ་འོ་གསལ་ལས་མན་ཐོགས་ཤོས་ཀྱི་གྲོགས་རམ་དང་ རྒྱལ་
ཁབ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་འདྲི་བ་ཞུས་པ་ལ།

འཆར་གཞིའི་དྲང་ཆེན་ནས་གསལ་བཤད་ཞུས་གསལ་ དེད་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདྲི་
ཉིད་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལའི་འཆར་གཞི་དང་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ ད་ཚུན་ལོ་ངོ་ཉེར་དྲུག་ལྷག་ཙམ་
རིང་ལ་ འཆར་གཞི་ལྟ་བུ་མཚུན་མཚུག་བསྐྱེད་ཏེ་ དེ་སྤེལ་འཆར་གཞི་དྲུག་པའི་ནང་སྤྲོབས་
ཡོད་ཞུན་གྲོགས་རམ་འཚོ་ལ་དགོས་པའི་ཐད་ དེད་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འབབ་ ལྷངས་ཀྱིས་
ཐད་གྲོན་བདའ་མ་ལྷན་པའི་སྤྲོབས་ཀྱིས་དང་ གོང་འཕེལ་ལས་དོན་དང་མི་སེར་ལ་ཕན་
པའི་གོང་འཕེལ་ལས་དོན་སོགས་བྱ་རྒྱའི་འགྲོ་སོང་བདའ་མ་ལྷན་པའི་གནད་ལས་བཏོན་
ཏེ་ གཞུང་ནས་དང་པར་འཆམ་མཐུན་ཅན་གྱི་ལྷོ་ཚང་རྒྱལ་ཁབ་ཚོ་ནས་དང་ གཉིས་པར་
འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ལྷངས་སོ་སོ་ནས་དང་ གསུམ་པར་འཛམ་གླིང་གི་དངུལ་
ཁང་ རྣམ་པ་སྐྱོ་ཚོགས་ལས་གྲོགས་རམ་འཚོ་ལ་ཞིང་གནས་སྐབས་བཏོན་ཏེ་མཛད་ལྷན་
ཡོད། འཆར་གཞི་དང་པ་ནས་ལྟ་བུ་མཚུན་གྱི་བར་གྲོགས་རམ་ཡང་སྤྲོམ་འབད་ཐོབ་ཡོད་
པ་ལས་ ཕན་ཀྱང་ལེགས་པོར་བྱུང་ཡོད་པ་དེ་ནི་ ཐ་ན་གོང་གསལ་གྱི་མི་སེར་ཚོ་ནས་ཀྱང་

མ་ཤེས་པ་མེད་པ་བཞིན་གོང་འཕེལ་ལས་ཀ་བཀའ་ས་རྫོང་ཁག་དང་མི་སེར་ཡུལ་གྲོང་
ནས་པར་ཡིན་པ་ལས་དེ་ཚུན་བར་སློབ་གྲྭ་དང་སློབ་ཁང་ལམ་སློོན་སོ་ནས་ལས་དོན་
སོགས་མིག་གིས་མཐོང་སར་གཞུང་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་རྗེ་ལྟར་གཏོང་
ཡོད་པའི་ཐོ་ཡིག་རང་བཞིན་དགོས་པུང་ཡིག་ཚང་ནས་འབྲུལ་འོང་ཞུ་བའི་ཁར།

འཆར་གཞི་དྲུག་པའི་ཐད་ཀྱང་ལྟར་བས་ལྷག་སྟེ་འཆར་གཞི་བཅམས་ཏེ་རང་
ཡོད་པ་བཞིན་དེ་ཡང་ཙ་བ་དེད་རང་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པུང་དེད་པའི་འབབ་ཁུངས་
ཚད་ཅིག་ལས་མེད་པ་དང་གཉེས་པར་གྲོགས་རམ་འཚོལ་རྒྱ་དེ་ལ་གང་བས་དཀའ་
ཚོགས་ཆེ་བར་འདུག་ཀྱང་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་སྤྱི་བོར་བཀའ་ཏེ་མི་སེར་ལ་ཕན་ཐོགས་
གང་ཆེ་རང་བཟོ་ལྟེ་བྱེད་ལུས་ཡོད་ཞུ། དེ་ཡང་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་སུ་ཞུ་ན་
འཆར་གཞིའི་མ་ཙ་ལ་^{༢༥༠} ལྷག་སྟེ་དགོས་སུ་ལས་ཀྱིས་མཚོས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཁབ་ནས་
ས་ཡ་^{༥༠}༣ རེ་བ་བསྐྱེད་དེ་གསུང་གོས་གནང་འཕྲོར་ཡོད་པའི་ཁར་འཛམ་གླིང་སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཁག་དང་དེད་པའི་འབྲུག་གཞུང་གི་འཆམ་ཤོས་རྒྱལ་ཁབ་ཚོའི་
ནང་ནས་དང་འཛམ་གླིང་དངུལ་ཁང་ཚོ་དང་བཅས་པའི་ནང་ནས་ས་ཡ་^{༢༦}༠ ཐོབ་པའི་
རེ་བ་དང་དེ་ཁར་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་འབབ་ཁུངས་ལོ་ལྟེ་ནང་ཉ་ལམ་ས་ཡ་^{༢༤}༠
ཙམ་འཐོན་པའི་རེ་བ་བསྐྱེད་ལུས་ཡོད་པའི་ཁར་འབྲུག་ནང་འཁོད་ཀྱི་དངུལ་ཁང་གཉེས་
ཡོད་པ་དེ་ནང་ནས་ལོ་ལྟེ་འི་རེ་བ་ས་ཡ་^༥༠ ཙམ་འཆར་གཞིའི་ལས་དོན་ལ་བསྐྱེན་
འབྲུལ་ཞུས་ཅིས་ཡོད་པ་བཅས་དེ་ཚོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོམས་ཏེ་དངུལ་ཀའ་ས་ཡ་^{༡༧}༣
འོང་ཅིས་འདུག་པས་དེས་འཆར་གཞི་གོང་འཕེལ་ལས་བསྐྱེད་ལ་ཕན་ཐོགས་ཐུབ་པའི་
རེ་བ་ཡོད།

འཆར་གཞི་དེའི་རིང་ཁྲིམ་ས་རྣམས་སུ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པར་གཙོ་བོ་མི་
སེར་གྲོང་གསེབ་ཁག་གི་ནང་ལས་པར་སྤྲོད་སའི་ཁྲིམ་དེ་ཚོ་ལྟར་བས་ལྷག་པའི་ཕྱིར་ཕྱིར་

བཟོ་རྒྱུ་དང་འཐུང་ཚུ་སྐོལ་བཏོན་རྒྱུ་ཆ་བཀས་དང་བཟོ་རྒྱུ་སོགས་གྲོང་གསེབ་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱུ་ལས་དོན་རིགས་ལ་གསལ་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པར་མི་དབང་མང་འབད་ག་རིན་པོ་ཆེ་ཚོང་ཁག་ཏུ་ཆིབས་བསྐྱོད་གནང་སྐབས་ནས་རང་བཀའ་གནང་ཡོད་པ་ཇི་བཞིན་དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཅེས་པའི་གསལ་བཤད་དང་འཕུལ་ཆས་རིགས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་འདྲི་བའི་ཐད་འཆར་བསྐྱུལ་གྱི་གནད་དོན་དང་དེ་དང་ལ་མཁོ་གལ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་གོགས་རམ་གྱི་རིགས་འཕུལ་ཆས་དང་དངུལ་རྒྱུང་བཅས་གཉེས་ཀ་འཆར་གཞིའི་གོགས་རམ་དུ་ལེན་ཟུས་ཡོད་པ་ལས་དངུལ་རྒྱུང་པ་བྱེད་དེ་ལེན་སྲོལ་མེད་པ་ཡིན་ཚུ་ལ་གྱི་གསལ་བཤད་དང་བཅས་ཞུ་ཡོད།

ལ- གདུང་ནའི་དྲུང་ཁག་སྐར་བཅུག་བྱ་རྒྱུ་ཕྱིར་བགྲངས།

ཚུ་ཁ་ཚོང་ཁག་གདུང་སྐྱད་སྐབས་དགེ་ལེབ་བཅས་ཀྱི་མི་སེར་ནས་ཁོང་མེད་འོག་གསུམ་པོའི་མི་སེར་དེ་ཚོ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦ ལོ་ནས་ཚུ་ཁ་ཚོང་ཁག་འོག་ཏུ་བསྐྱེབས་ཏེ་གནང་བ་མི་སེར་ལ་གང་བས་བཀྲིན་ཆེ་བ་བཞིན་གདུང་དྲུང་ཁག་དེ་ཉིད་ཕྱིར་བཞིན་རང་འཇགས་བཞག་གནང་ཆེ་མི་སེར་གྱི་སྤྱིད་སྤྱག་ལ་ཕན་ཐབས་ཆེ་བའི་གསལ་བཤད་ཚོགས་འདུས་ཞུས་པ་ལ།

གཞུང་ཁོངས་ནས་ནང་སྲིད་སྲོལ་པོ་འོག་མ་ནས་ཞུས་གསལ་སྲུ་མ་ཡིན་ན་གདུང་སྐྱད་སྐབས་དགེ་ལེབ་ནགས་རྒྱ་བཅས་མེད་འོག་བཞི་པོ་སྤྱི་གོ་ཚོང་ཁག་འོག་ཏུ་ཡིན་པ་ལས་ས་ཐག་རིང་བའི་དཀའ་ཚོགས་ལས་བཏོན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦ ལོ་ནས་གཞུང་ཁོངས་ནས་སྐྱེན་རྒྱས་གཞུང་ཚོགས་ཀྱི་བཀའ་རྒྱུ་དང་བསྐྱེད་ཏེ་ནགས་རྒྱ་མེད་འོག་དེ་སྤྱི་གོ་ཚོང་ཁག་ཏུ་རང་འཇགས་བཞག་ཅིང་དེ་སྐྱོག་མེད་འོག་སུམ་པོ་ཚུ་ཁ་ཚོང་ཁག་ཏུ་བདེ་བ་སྤྱི་གདུང་ནགས་ལོ་དྲུང་ཁག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ཐད་དྲུང་ཁག་དེ་ནང་མེད་འོག་གསུམ་པོའི་མི་སེར་གྲུང་

བསྐྱོམས་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལས་མི་འདུག་ཅིང་ རྫོང་ཁག་གཞན་ཚོ་ནས་གྲང་སྟོང་སྤྱག་
 ལས་ལྷག་སྟེ་ཡོད་པའི་ས་གནས་སུའང་ དྲུང་ཁག་དགོས་ཚུ་ལ་གྱི་ཞུ་ཚོ་ག་ཡོད་རུང་
 འཆར་གཞི་དུག་པའི་ནང་མ་དངུལ་ལང་མ་ཐུབ་པའི་སྟབས་ཀྱིས་ལས་ཐོན་བྱུང་ཡོད་ན་
 གདུང་དྲུང་ཁག་གི་རྟེན་འོག་གསུམ་པོ་ཚུ་ཁར་བདེ་བས་ཉེ་ལོགས་ཤོམ་སོང་ལུ་ཁོང་རང་
 ནས་ཀྱང་ལབ་ཐུས་འདུག་པས་ གནས་སྐབས་སྐྱོད་སྤྱོད་ཚུང་བའི་རིགས་ནི་རྟེན་པོ་དང་
 སྤྱི་མི་དེ་ཚོའི་ཡིག་ཚང་བརྒྱུད་དེ་བྱེད་པས་མ་འཇུག་པ་མི་འདུག་ཅེས་པའི་གསལ་བཤད་
 བཅས་ཞུས་ཡོད།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཁང་ནས་ཀྱང་རེ་ཞིག་གདུང་ནས་དྲུང་ཁག་དེ་ཉིད་སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༨༦ ལོ་ནས་འཇུ་འདུག་པ་བཞིན་ བཀས་རྒྱ་རྟེན་འོག་སྤྱོད་མོ་རྫོང་ཁག་ནང་དང་གདུང་
 རྒྱུད་སྟབས་དགོ་ལེབ་བཅས་ཀྱི་རྟེན་འོག་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཚུ་ཁ་རྫོང་ཁག་ཏུ་བདེ་བ་འདུག་
 བསྟན་སྐབས་ཤིག་གདུང་དྲུང་ཁག་དེ་ཉིད་སྤྱོད་བཞིན་ཏུ་སྟེ་རང་བཞིན་རྒྱ་དང་གལ་སྤྱིད་
 རྗེས་སུ་མི་སེར་ལ་སྟབས་མ་བདེ་བའི་གནད་ཆེར་ཐོན་ཆོ་ནང་སྤྱིད་ལས་ཁྲུང་ས་ནས་འོས་
 འབབ་གཞིགས་ཉེ་མཛད་རྒྱུར་ཐུགས་ཐག་ཚོད།

༤- དངུལ་ཐོག་ས་ཆ་འི་བཅོང་བཞག།

ཚུ་ཁ་རྫོང་ཁག་སུན་གྲིང་དྲུང་ཁག་གི་མི་སེར་ནས་ས་ཆ་འི་བྲིམས་ཡིག་ནང་ཅ་བོ་གཅིག་
 ལ་ཚུ་ཞིང་སྐམ་ཞིང་ཨེ་ཀར་ལུ་ལས་གང་ལྷག་མ་གཏོགས་བཅོང་མི་ཚོ་ག་པར་ཡོད་པ་
 བཞིན་དངུལ་ཐོག་གི་ལུ་ར་ཚོ་བཅོང་རྒྱའི་བྲིམས་ལུགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་བཟོ་མ་
 གནང་ཚོ་ས་ཆ་གཞན་མེད་པའི་མི་སེར་རྣམས་ནས་ཚ་ལ་ཤིང་ཚོ་ཡང་སྤྱི་ལོ་མོར་བཅོང་
 རྟེན་སྤྱི་མལ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་གྱུར་སྐབས་ས་ཁྲུམ་མི་ཐོབ་པར་བརྟེན་བྲིམ་གྱི་གྲང་ཨང་
 རྒྱུད་པོས་མི་ཅེས་རྒྱུ་སྐབས་འདུག་གི་མི་ཁྲུང་ས་ཡིན་པའི་ར་ཁྲུང་ས་ཀྱང་སྟོན་མི་ཐུབ་

པར་འདུག་ཅེས་པའི་གྲོས་གཞི་ཚོགས་འདུར་ཞུས་པ་ལ།

བྲིམས་ཁང་གི་མའི་སྐུ་ཚབ་ནས་ཞུས་གསལ་དེ་ཡོད་ས་ཆའི་བྲིམས་ཡིག་དང་
འབྲིལ་སྐབས་ཙམ་གྱི་ལོ་ལྟེ་གུ་ལ་ རྒྱ་ཞིང་དང་སྐུ་མ་ཞིང་ རི་ཞིང་ ཅེ་རེ་ སྤང་ཞིང་ ཚོད་ས་
བཅས་བསྐྱོམས་ཨེ་ཀར་ ༢༥ ལས་ལྷག་སྟེ་བཞག་མི་ཚོགས་པ་དང་ དེ་དང་འདྲ་བར་ས་ཆ་ཉེ་
བཅོང་གི་ཐད་ཀྱང་ རྒྱ་ཞིང་ཨེ་ཀར་ ༥ ལས་ཉུང་མི་ནས་ས་ཆ་བཅོང་མི་ཚོགས་པར་ཡོད་
པ་མ་གཏོགས་ དེ་དུལ་ཐོག་ལྟ་ རའི་རིགས་ས་ཡིག་བྲིམས་ཡིག་ནང་ ཁ་གསལ་བཅུ་གས་
དགོས་དང་མི་དགོས་ཀྱི་ཐུགས་བབས་ ཚོགས་ཁང་འདི་ནས་རང་གཟིགས་ཏེ་མཛད་པས་
མི་འཇུས་པ་མེན་འདུག་ཅེས་ཞུས་པ་ལ།

ནང་སྤྱི་དོན་པོ་འོག་མ་ནས་ཞུས་གསལ་ སུན་གྱིང་དུང་ཁག་གི་མི་མེར་ནས་པ་
སྤྱོད་སར་བྱ་སྤྱོད་རྒྱའི་ཆ་གྲང་ལང་སྟེ་ཞུས་པ་ལེགས་ཚོ་ཆེ་བས་ འོན་ཀྱང་དེ་དེ་རའི་སའི་
བྲིམས་ཡིག་ནང་ཁ་གསལ་འདུག་པ་ལས་ དེ་དང་འབྲིལ་ཏེ་བྱེད་པས་མི་འཇུས་པ་མི་
འདུག་ཞུ་ཁར་ མི་མེར་རོ་མ་ཡིན་མིན་གྱི་ར་ཁུངས་ཀྱི་ཐད་ ཚོགས་ཁང་ནས་ཆ་འཛོག་
དང་འབྲིལ་ཏེ་ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོའི་མི་ཅེས་མ་ཡིག་ནང་ཚུད་པ་ཡིན་ན་ དེ་ནས་ཚ་གྲང་
གང་ཡང་ཡང་མི་དགོས་ཚུ་ལ་གྱི་གསལ་བཤད་ཞུས་པ་ལ།

འཇུས་མི་ རྣམས་ནས་ས་ཡི་བྲིམས་ཡིག་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་གྲོས་
གྲུང་བྱུང་བ་ལ། མི་དབང་ མང་འ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་འི་ཞབས་ནས་ཀྱང་བཀའ་རྒྱ་གནང་
དོན་ རང་སོའི་དེ་དུལ་ཐོག་གི་ས་ཆ་བཅོང་ས་ཏེ་ཁོ་སང་གི་ལས་སྣ་བཀའ་པ་ལ་ གཞུང་
གི་ཁ་ཐུག་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་ས་ཆ་ཉེ་བཅོང་འཐབ་ཚོགས་མི་ཚོགས་ཀྱི་བྲིམས་ལུགས་བཙམས་པ་
ལ་ཡང་ མཚོ་བསམ་ཞིབ་པར་བཏང་དགོས་འདུག་ཅེང་ གང་ལགས་ཟེར་ན་ རྒྱལ་ཡོངས་
ཚོགས་འདུའི་ནང་དུ་ བྲིམས་ཡིག་བསྐྱར་བཅོས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ གནད་དོན་ཆེན་པོ་རང་ཐོན་ཏེ་
ཐབས་མེད་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་ དེ་མེན་གནད་དོན་སུན་བྱ་རའི་དོན་ལ་ བྲིམས་གཞུང་ཡང་

ནས་ཡང་དུ་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་ཚེ་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྲིམས་བཟུང་མ་ཐུབ་པ་སོགས་སྐབས་མ་
 བདེ་བ་ཆེན་པོར་འོང་ངེས་འདུག་བསྐྱེད་ གནད་དོན་སྤུང་བུ་དེ་ཙམ་གྱི་དོན་ལ་བྲིམས་
 གཞུང་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་འོས་མི་འདུག་ཅིང་ མ་གཞི་འབྲུག་ནང་དངུལ་ཐོག་ལྷན་རྒྱུན་
 མི་བརྒྱ་དུ་གཉིས་ཙམ་ལས་མི་འདུག་པས་ དེའི་དོན་ལ་དངུལ་ཐོག་ལྷན་རྒྱུན་ལང་ས་ཆ་
 གཞན་མཚུངས་ཨེ་ཀར་ལྷ་ལས་ལྷན་པའི་རིགས་མ་གཏོགས་ བཅོང་མི་ཚོ་ག་པའི་བཀག་
 དམ་བྱས་ན་དེ་བས་དངུལ་ཐོག་ལྷན་རྒྱུན་འེ་མང་ཉུང་རྩི་ལྷན་ཡོད་ཅུང་སོ་སོའི་བདེ་སྐབས་
 དང་བསྐྱེད་ཉེ་ཉེ་བཅོང་བྱེད་པ་ལ་ ཚོགས་དང་མི་ཚོ་ག་གི་གནད་དོན་བྲིམས་ཡིག་ནང་འཁོད་
 དགོས་མི་འདུག། གལ་སྲིད་རྩིས་སུ་སྐྱབས་མ་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་ན་ དེ་སྐབས་གལ་གནད་
 དང་བསྐྱེད་ཉེ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཁང་དུ་གསུང་གོས་གནང་པས་མ་འཇུག་པ་མི་འདུག་
 ཅེས་བཀའ་རྒྱ་གནང་བའི་ཁར་ མི་དབང་མངའ་བདག་རེན་པོ་ཆེའི་ཞབས་ནས་གནས་
 ཚུལ་དང་འདྲ་བར་བཀའ་གནང་གསལ་དངུལ་ཐོག་ལྷན་རྒྱུན་འེ་སའི་ཚད་གཞིའི་ཐད་ ལྷན་
 ར་སྤུང་བུ་ཡོད་མི་ཚོ་ལ་ས་ཚད་བཟོ་རྒྱ་སོགས་ལས་ལྷན་གྱི་ས་ཚད་བཟོ་རང་བཟོ་དགོས་
 ཅན་དུ་ལྷ་ཡེད་པའི་བྲིམས་གཞུང་ནང་དུ་མི་རེ་ནས་དངུལ་ཐོག་ལྷན་རྒྱུན་འེ་ས་ཆའི་མང་ཚད་
 དེ་ལས་ལྷན་གྱི་བཞག་མི་ཚོ་ག་ཟེར་བའི་བྲིམས་ལྷན་གང་ཡང་མེད་པ་ལས་ ཚད་ལས་
 བཞག་པའི་དངུལ་ཐོག་ལྷན་རྒྱུན་བདག་འཛོལ་འཐབ་མི་རེའང་འཐོན་པར་བྱུང་ཚེ་ དེ་ལ་ས་
 ཚད་ཞིག་མེད་ན་རྩིས་སུ་སྐྱབས་ལ་སྐྱོད་སྤྲུག་མི་སྲོམས་པ་དང་ རྒྱལ་ཁབ་ལ་སྐབས་མ་
 བདེ་བ་རེའང་འཐོན་ངེས་འདུག་བསྐྱེད་ དེ་སྐོར་སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ནས་བཟོ་གི་བྱེད་
 རང་ཡོད་ཅེས་པའི་གནས་ཚུལ་བཅས་གསུངས་གནང་ཡོད་པ་ལ།

ཚོགས་འདུའི་འཇུག་མི་དམངས་ཀྱི་དངུལ་ཐོག་ལྷན་རྒྱུན་འེ་སྐོར་ ད་རེས་ཀྱི་
 ཚོགས་འདུའི་ནང་བྲིམས་ཡིག་གསར་དུ་ཁ་སྐོང་བཅུ་གཉིས་པའི་གྲོས་ཐག་ཆོད།

༧ གྲང་གྲངས་ལྲུང་ལས་ཀྱི་ལམ་ལུགས།

སྤྱན་ལ་ཚོང་ལག་ཚུ་སྤྱུགས་དང་སྤྱིང་བྱ་རྒྱུ་ལོག་གི་མི་མེད་ནས་གྲང་གྲངས་ལྲུང་ལས་
ལམ་ལུགས་གསར་པ་དེ་ཉིད་ མི་མེད་དྲག་ཞུ་མེད་པའི་སྤྱིད་སྤྱུག་སློམ་པར་འདུག་ཀྱང་
རྒྱུ་པོ་དང་སྤྱི་མི་ སྤྱི་དཔོན་སྐྱ་གཉེན་སོགས་ཀྱི་མ་ལོང་མི་འབྲོད་མེད་རེགས་ནས་མི་
མེད་གྱི་ལས་དོན་དང་སྐྱ་གཉེན་དེ་ཚོ་ལྟ་ལང་བདག་འཛིན་གྱི་བྱ་སྤོལ་ བྱ་སྤྱོད་མི་བདེ་བ་
ཐོན་ལུས་འདུག་པ་དང་ དེ་ལས་མི་མེད་པོ་རྒྱུང་མོ་རྒྱུང་ལས་མེད་རེགས་དང་ ས་མེད་གྱི་
མི་མེད་ནས་ལ་ལྲུང་ལས་ཉིན་གྲངས་^{༡༤} རེ་འདྲ་འདྲ་བཀའ་དུས་ཅུང་ཟད་སྤྱིད་སྤྱུག་སློམ་
བས་ དེ་ལ་མཐོ་དམན་རབ་འབྲང་ཐ་མའི་དེ་བྱེ་བ་ཞིག་སྤྱེས་ཏེ་ གནང་དགོས་ཚུ་ལ་གྱི་སྤྱིད་
སྤྱུག་གསལ་ལུས་བྱས་པ་ལ།

གཞུང་ཁོངས་ནས་ནང་སྤྱིད་སྤོན་པོ་ལོག་མ་ནས་གསལ་བཤད་ལུས་དོན་ སྤྱ་མ་
བཅུ་གཉིས་རྒྱུང་དང་ལྲུང་ལས་ སོགས་ ལ་ཡོད་མི་དང་རྒྱ་ཡོད་མི་ དྲག་རེ་མ་གྱི་མི་ཚོས་
སྤྱིག་སྤྱུག་ཡར་ལུས་མར་ལུས་བྱེད་དེ་ ལྲུང་ལས་མི་སོགས་པར་འགོ་བདེད་ ལྲུང་ལས་སོགས་
ངོ་མ་མི་མེད་སློམ་ཚུང་དེ་རང་ཡིན་འདུག་པ་ལ་ ཉིན་ལྟར་སྤྱི་རྒྱ་དེ་ཡང་ དངུལ་ཀྱམ་དྲུག་
དང་བདུན་རེ་ལས་ལྟག་སྟེ་མེད་པའི་ལས་ ལྲུང་ལས་ཉིན་གྲངས་ཀྱང་གསལ་བསྟོན་ དྲུག་
བསྟོན་བཅུ་གཉིས་ རྒྱུང་བཅས་ལྷོ་ངོ་རེ་རེ་སོགས་ལྲུག་པ་དེ་ཉིད་ བ་ལོང་མི་ཡོས་ལྷོ་
༧ པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་དྲག་ཞུ་མེ་ཚུང་མེད་པར་ ལྲུང་ལས་ཀྱི་སྤྱིད་སྤྱུག་སློམ་
པར་བཟོ་ཆེད་ གྲང་གྲངས་བདེ་ལྟེ་ ལྲུང་ལས་བཀའ་རྒྱུའི་སྤོལ་བཟོས་ཤིང་ གྲང་རེ་ལ་
ལྲུང་ལས་ཉིན་གྲངས་^{༡༤} རེ་མར་པལ་ཅིང་སྤྱི་དངུལ་ཡར་མེད་མཛད་དེ་སོ་ལ་དངུལ་ཀྱམ་
^{༡༥} /- རེ་དང་ མོ་ལ་དངུལ་ཀྱམ་^{༡༢} /- རེ་གནང་རྒྱུར་མཛད་དེ་ཡོད་པ་མ་ཟད་ དེ་ལྟགས་
གྱི་སྤྱིན་གསོལ་སྤྱི་མའི་ཚོགས་ཐངས་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྟ་པའི་ནང་ ཚོགས་ཁང་འདི་ནང་རང་
ལུས་ཡོད་པས་མི་ཚད་ བྱང་སྤྱིད་ལས་ལྲངས་ནས་ལྱབ་སྤྱིལ་ཡང་བཀའ་ཡོད་པ་བཞིན་

ལམ་ལུགས་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ལོང་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་བརྟམ་ཞིབ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ན་ དེ་བར་
མི་མེད་ལ་བྱ་སྐབས་མ་བདེ་བ་འཐོན་ཚེ་ དང་པར་རྫོང་ཁག་ཏུ་གྲོས་བསྟུན་བྱེད་པ་ནས་ དེ་
ལུགས་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་སུ་སྟོན་ཞུ་ཡིན་ དེ་ལ་དབྱེ་ཞིབ་ཐོག་ནས་བསྐྱར་བཅོས་བྱ་
དགོས་གང་ཡོད་བྱས་པ་ནས་ འདིར་ཚོགས་ཁང་དུ་སུལ་རྒྱུར་བྱས་པ་ཡིན་ཚུ་ལ་གྱུ་གསལ་
བཤད་བཅས་ཞུས་པ་ལ།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུ་ཚེ་ན་པོ་ནས་གུང་གུང་ས་ལུང་ལས་གུང་བདེ་འཇེ་ ཉིན་
གུང་ས་^{༡༤} རེ་བཀལ་རྒྱུ་ལམ་ལུགས་ཤིག་ མི་ཡོས་སྒྲི^{༡༥} པའི་ཚེ་ས་^༡ ནས་འགོ་བཙུགས་
ཏེ་ ལོང་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་བརྟམ་ཞིབ་བྱེད་རྒྱ་ལེ་དོན་ལ་ ལུང་ལས་ཀྱི་བྱ་སྐོའི་ལམ་ལུགས་
ཤིག་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས་བཀལ་ཚར་འདུག་པ་བཞིན་ ད་རེས་གནས་སྐབས་ ལོ་
ངོ་གཉིས་ཀྱི་རིང་ དེ་དང་འབྲེལ་ཏེ་མཛད་དགོས་པར་མཛད་ཅིང་ ལོང་གཉིས་ཀྱི་རྒྱབ་
ནས་བྱ་སྐོའི་ལམ་ལུགས་མ་བདེ་བ་རེ་འཐོན་ཚེ་ ཁོང་རང་རྫོང་ཁག་ཡར་རྒྱས་
ཚོགས་ཚུང་བརྒྱད་དེ་ བར་སྲིད་ལས་ཁུངས་སུ་ཞུས་པ་ནས་ གཞུང་དང་མི་མེད་ལ་བྱ་
སྐབས་གང་བདེ་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱེད་ཚོགས་པར་མཛད།

༡༠- མི་ཅེས་དང་ཐོད་ལས་ཁུངས་སྐོར།

ཚོགས་འདུ་ལེ་ནང་འབྲུག་གཞུང་ནང་སྲིད་ལྷན་ཁག་གི་ཁོངས་ནས་ མི་ཅེས་དང་ཐོད་ལས་
ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་འགན་སྐོར་ བར་སྲིད་ལྷན་རྒྱུ་ལོག་མ་ནས་ཞུ་དོན་ ཐོད་ལས་དང་མི་
ཅེས་ལས་ཁུངས་དེ་ཉིད་གནད་གལ་ཆེ་བར་དང་ ཉེན་ཁག་ཆེ་བ་སོང་ཡོད་པ་བཞིན་ བ་ཞིང་
རྒྱུ་ལོ་^{༡༦} ལྟེ་^{༡༧} པའི་ནང་ཚུན་ རེད་རའི་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་སྤྲི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ མི་ཇི་ཡོད་ཅེས་
བཏོན་བྱས་པར་མི་ཡོད་པ་ཁྱོད་བསྟོན་ འབྲམ་ཚོ་ལྷག་ཅམ་སྐོར་འདུག་པ་བཞིན་ རེད་
རའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གོང་འཕེལ་གྱི་འཆར་གཞི་མང་རབས་བཀལ་སྟེ་ཡོད་པའི་ནང་ཡང་

ལས་བྱེད་པ་དེ་ཚོ་བརྒྱ་ཆ་ནས་དཔུ་བརྒྱད་ཅུ་ཐམས་པ་སྤྱི་རྒྱུ་གྱི་མི་ནས་བྱེད་དེ་སྡོད་འདུག་
ཅེས་ཞུས་རྒྱུ་དང་ཁྱེད་མི་མེད་ནས་དེད་རེའི་རྒྱུ་ཁབ་ཏུ་སྡོན་ན་མེད་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ཁབ་ཀྱི་
མི་འབྲམ་ལྷག་སྟེ་ཇི་ལྟར་འཐོན་འོང་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ཐུགས་བཞེད་གནང་ན་སྡོན་
ཐོག་དེད་རེའི་རྒྱུ་ཁབ་ནང་རང་གིས་འབད་དེ་རང་ལ་ལྡང་བས་མི་ཚད་འབྲུ་སྣ་དགུ་
པོའི་རིགས་བོད་ལ་བྱུ་མོ་ཕག་རི་དེ་ཚོ་འི་ནང་ཡང་ཚོང་བཅོང་སྟེ་སྡོད་མི་འདུག་ཁར་
གཞུང་གི་ཕྱག་ལས་ཚོང་ཁག་གི་ཞབས་ཏོག་ཞུ་རྒྱུའི་ལས་འགོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལས་ཀ་བྱེད་
རྒྱུ་གང་ཡོད་དེད་རེའི་མི་མེད་ནས་ཕྱག་ཞུས་ཏེ་སྡོད་འདུག་ཟུང་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༠ པོ་ནས་གོང་
འཕེལ་འཆར་གཞིའི་ལས་ཀ་གྲུ་རི་ལམ་སེལ་རྒྱུ་ལས་བཟུང་སྟེ་འགོ་བཙུགས་པར་ལས་
ཀ་ཅ་བ་དེད་རེའི་རྒྱུ་ཁབ་ནས་དྲུག་བསྟོམས་འུར་ལས་ཀྱིས་བྱས་འདུག་ཟུང་རང་མི་
ནས་མ་ཤེས་མིའི་འདུལ་ལས་དང་རང་མི་ནས་མ་ལྡང་བའི་ལས་ཀ་ལ་སྤྱི་མི་བཙུགས་ཏེ་
བྱས་དགོས་པ་བྱུང་འདུག་ཞུ་ཁར་རྗེས་སུ་རིམ་པར་དེད་རེའི་གོང་འཕེལ་ལས་བསྐྱེལ་ཇི་
ཚེར་འགོ་སྐབས་བཙུ་གཉིས་ཀར་ཚུན་རང་མིའི་འུར་ལས་པ་མར་ཕབ་འགོ་སྟེ་ལས་བྱེད་
པ་མ་ཐོན་པའི་གནད་ལས་འཆར་གཞིའི་ལས་བསྐྱེལ་དེ་ཚོ་མཇུག་འབྲེང་ས་བྱ་ཆེད་སྤྱི་
མི་འབོར་ཆེར་ལས་ཀ་བྱེད་པར་མ་བཙུགས་ཐབས་མེད་སོང་འདུག་པ་བཞིན་དེད་རེའི་
རྒྱུ་ཁབ་ནང་གི་བཟུང་བཏུང་གི་གཉེར་ཚང་དེ་ཚོ་འང་མི་འབོར་མང་བའི་སྟབས་ཀྱིས་
མ་ལང་བར་སོང་ཡོད་བསྟུན་དེད་རེའི་སྤྱན་ཁང་སྟོབ་གྲུ་དེ་ཁར་བཟུང་སྡོད་ལས་ཁུངས་
ཚོའི་ནང་བྱ་སྟབས་མི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཐོན་ཏེ་ཡོད་ཞུ། དེ་ལྟར་སྤྱི་མི་དེ་ཚོ་དེད་རེའི་རྒྱུ་
ཁབ་ནང་ཡོད་པ་ལ་འབྲུག་རྒྱུ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡོངས་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་སྲིད་བྱས་དེ་ཚོ་དང་
ཡང་འགལ་ཕྱུས་འདུག་བསྟུན་རྒྱུ་ཁབ་ལ་བྱ་སྟབས་མ་བདེ་བ་ཐོན་ཕྱུས་འདུག་པས་དེ་
ལ་སྤྱི་མི་མར་ཕབ་བྱ་རྒྱུའི་དོན་ལ་དང་པར་ཐོད་བའི་ལས་ཁུངས་ནས་སྤྱི་མི་ཁྲིམས་དང་མ་

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་འཐུས་མི་མང་པོས་ཤིག་ནས་སྤྱི་མི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་འོང་
 རྒྱུ་དང་སྡོད་རྒྱུ་སྤྱི་མི་ནང་དུ་འབྲུལ་བསྐྱོད་བྱ་རྒྱུ་སོགས་བཀག་བཟུམ་དམ་དྲག་བྱ་དགོས་པ་
 དང་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་སྤྱི་མི་བཞག་མི་ཚོགས་པའི་སྐོར་སྲ་མའི་ཚོགས་འདུ་མང་པོས་
 ཞིག་ནང་ཡང་གསུང་གྲོས་བསྐྱར་ཞིབ་ལེགས་པོར་གནང་ཡོད་པ་བཞིན་གོང་འཕེལ་
 འཆར་གཞིའི་ལས་བསྐྱེལ་ལ་རང་མི་ནས་མ་སྤྱོད་པ་དང་མ་འདྲོངས་པའི་རིགས་ལ་
 ཐབས་མེད་དུ་སྤྱི་མི་བཞག་དགོས་པ་དང་བཅུགས་དགོས་རིགས་གཞུང་ནས་འོས་བབས་
 གཟིགས་སྟེ་འགན་ཐེག་གི་མི་བཅུག་བཞག་མཛད་གནང་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ལས་དོན་གཞན་
 རྟེན་དེ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་ས་མེད་མི་དང་ལས་ཀ་མེད་མི་མང་རབས་ཤིག་གྲྭ་བཏགས་ཏེ་
 རྟོད་མི་ཡོད་པས་དེ་ཚོས་སྤྲུག་སྤྱིད་ལྷན་པ་ཡིན་བསྟུན་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་རིགས་རྣམས་
 ཚོགས་ཁང་ནས་སྲར་ནས་བཟོས་གྲུབ་པའི་བྲིམས་ཡིག་དེ་ཚོ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ལྷག་ལུས་
 མེད་པར་དང་འསྟོད་འསྟོད་བཏོན་བཏང་དགོས་པར་གྲོས་ཐག་ཚིང་།

༡༡- རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱ་བུ་དང་མངལ་སྤྲུམ་ཅན་གྱི་ཨམ་ཚོའི་སྤྱོད་ལུགས།

རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་འདུའི་ནང་གསོ་བའི་ཡོངས་འབྲུབ་མདའ་ཆེན་ཁོངས་ནས་ལྷན་ལུས་གསལ་
 དེད་པའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ནང་འཆི་རྒྱུ་མང་པོས་རང་བྱུང་དེ་ཚོར་སོག་ལུས་
 འདུག་པ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་༡༩༤༡ གི་ལོ་ནང་འཆར་གཞི་ལོ་དང་པ་འགོ་བཅུགས་དུས་ལོ་
 གཅིག་གི་ནང་འཁོད་གྱི་བྱ་བུ་ཤི་བཅུ་མས་^༢ ༤༧ ཅུ་མ་དེ་ཐོན་ལུས་འདུག་པ་དེས་
 འཆར་གཞི་སྲ་པ་རྫོང་རྫོང་གི་བར་གྲངས་བཅུ་མས་^{༡༠} ༢ ཚུན་ལ་མར་བབས་ཏེ་ཡོད་པ་
 བཞིན་འཆར་གཞི་དྲུག་པའི་ནང་ད་དུང་ཡང་གང་ཐུབ་མར་མཐུན་དེ་གྲངས་ལ་^{༤༠} ཚུན་
 མར་མཐུན་དགོས་པར་སྤྱི་དྲུས་བཟོས་ཏེ་ཡོད་པ་མ་ཟད་དེ་ཞི་གཞུང་ལས་བྱ་བུ་ཚོའི་ནང་
 འཛིགས་སྤང་ཅན་མ་འདྲ་བ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ་དེའི་སྤྱོད་ལུགས་ལྷན་ལུས་སྤྲུགས་ཅན་གྱི་རིགས་སྤྱི་

